

ИНСТИТУТ ПО КАТАЛИЗ
БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ

УТВЪРЖДАВАМ:

ДИРЕКТОР:

(проф. д-р С. Тодорова)

П Р А В И Л Н И К

за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в Институт по катализ - БАН

Глава първа

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) Този правилник урежда условията, реда и изискванията по приложението на Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) в Института по катализ (ИК) и процедурите по:

- приемане и обучение на докторанти;
- придобиване на научни степени;
- потвърждаване на придобити в чужбина научни степени;
- заемане на академични длъжности.

(2) ИК в дейността си по развитието на академичния състав се ръководи от:

1. Закона за развитието на академичния състав в Република България, Закона за Българската академия на науките и Закона за висшето образование.
2. Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България (ППЗРАСРБ);
3. Устава на БАН;
4. Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в БАН (ППНСЗАД-БАН);

(3) При противоречие между различните актове в този Правилник предимство има юридическият акт от по-висок ранг съгласно ал. 2.

(4) Научният съвет (НС) на ИК може да внесе промени в този Правилник при необходимост.

(5) Решение за откриване на академична длъжност в ИК се взема от Научния съвет (НС) по мотивирано предложение от ръководител на лаборатория или Директора на Института.

Чл. 2. (1) Оценяването на дисертационните трудове за придобиване на научни степени и на кандидатите за заемане на академичните длъжности “главен асистент”, “доцент” и “професор” се извършва от научни журита (НЖ), предложени от първичното звено (лаборатории), утвърдени от НС и назначени от Директора на ИК.

(2) За членове на НЖ се избират лица, хабилитирани в български висши училища или научни организации, с резултати в съответната специалност и/или професионално направление за обявения конкурс или тема на дисертационен труд, а при невъзможност - в съответната научна област, включени в регистъра по чл. 2а от ЗРАСРБ, и/или учени от чуждестранни висши училища или научни организации с резултати в съответната специалност и/или професионално направление, и/или научна област. При интердисциплинарност на обявения конкурс или тема на дисертационния труд най-малко един член на журито трябва да бъде от друга научна област, към която обявеният конкурс или тема на дисертационния труд има отношение. Изборът се осъществява от две обособени групи – на външни и на вътрешни членове за ИК. При избор на научно жури се определя и по един резервен член от всяка обособена група. За „външни членове“ на научно жури в ИК се считат учени, които в продължение на последните пет години не са имали трудови правоотношения с института към датата на утвърждаване на НЖ.

(3) Членовете на НЖ трябва да отговарят на съответните минимални национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ.

(4) За членове на научното жури по ал. 1 не могат да бъдат избирани лица:

1. които имат конфликт на интереси по смисъла на § 1, т. 2а от допълнителните разпоредби на ЗРАСРБ с кандидат за придобиване на научна степен или за заемане на академична длъжност или за които са налице ограниченията по чл. 33 от ЗРАСРБ;

2. които са свързани лица по смисъла на § 1, т. 5 от допълнителните разпоредби на ЗРАСРБ с кандидат за придобиване на научна степен или за заемане на академична длъжност;

3. за които е доказано по законоустановения ред плагиатство в научните трудове;

4. които са освободени от академична длъжност на основание чл. 35, ал. 1, т. 2 на ЗРАСРБ;

5. които са били членове на научното жури по предходните две последователни процедури за защита на дисертационен труд и/или за заемане на академична длъжност в едно и също професионално направление, в съответното висше училище или научна организация, в случаите, когато има достатъчно хабилитирани лица в това професионално направление.

Обстоятелствата по ал. 4, т. 1 - 4 в процедурите за придобиване на научна степен и за заемане на академична длъжност се установяват с декларация от всеки член на научното жури, а по ал. 4, т. 5 се установяват от съответното висше училище или научна организация.

(5) Кандидатът за придобиване на научна степен или за заемане на академична длъжност има право да отправи искане до научния съвет, един член на журито да се заме-

ни с друг от съответната квота по предвидения от закона ред. Предложението може да бъде направено в 7-дневен срок след депозиране на доклада на ръководителя на лабораторията до директора с предложението за състав на НЖ. Научният съвет обсъжда кандидатури и приема предложение за нов член на журито от квотата на отзования член. Новият член трябва да отговаря на изискванията от чл. 2, ал.2 и 3 и на ограниченията по чл. 2, ал.4. Новият състав на НЖ се предлага на предстоящия Научен съвет за утвърждаване. Искането може да бъде направено само веднъж. Процедурата по определяне на научното жури приключва не по-късно от два месеца след обявяване на конкурса в ДВ.

(6) Директорът издава заповед по ал. 1, т. 3 в срок от 7 дни след избора от НС на състава на научното жури. Първото заседание на журито се насрочва не по-късно от един месец след изтичане на срока на конкурса.

(7) Директорът има право да върне предложението за научно жури за преразглеждане от НС при установени несъответствия със ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и този правилник. НС прави ново предложение за научно жури, като се съобразява със срока по ал. 6.

(8) При установяване на конфликт на интереси при съставянето на научните журита по реда на този правилник и ЗРАСРБ, съответните лица нямат право да участват като членове на научно жури в продължение на три години, считано от датата на влизане в сила на акта за установяване на конфликт на интереси.

(9) Заседанията на научното жури са редовни, ако на тях присъстват всички назначени членове. Заседанието е редовно и при отсъствието на един вътрешен или на един външен член, които се заменят от резервните членове съгласно чл. 2, ал. 3 и 4.

(10) На своето първо заседание научното жури по ал. 1:

1. избира един от членовете си за председател;
2. взема решение за допускане на кандидатите до оценяване в съответствие с изискванията по чл. 3, ал. 3 от ЗРАСРБ;
3. определя от състава си рецензенти за допуснатите кандидати.
4. определя датата на заключителното заседание на научното жури.

(11) Решенията на журито се приемат с явно гласуване и обикновено мнозинство и се оформят в протокол. Протоколът съдържа като своя неразделна част мотивите за приемането на съответното решение, включително относно:

1. резултатите на кандидата, неговия научен принос, оригиналност на представените трудове и достоверност на представените научни данни;
2. отговорите на кандидата на бележките, посочени в рецензиите и становищата, както и на отправените към него въпроси;
3. мотиви относно приемането или неприемането на становището на кандидата в случаите по ал. 14, изречение второ.

(12) Не могат да се провеждат заседания на журито в намален състав. Отказът от участие в заседание или отказът за полагане на подпис от член на журито в протокола се установява с подписите на присъстващите членове на журито и не е основание за спиране на процедурата. На мястото на отказалия да присъства член на журито заседава съответният резервен член.

(13) Решенията на журито може да се вземат и неприсъствено, като в тези случаи обсъждането и гласуването се извършват чрез съответните технически средства – телефонна или друг тип техническа връзка на високоговорител с чуваемост за всички останали членове на НЖ в залата, където заседава журито.

(14) Когато при оценяването по ал. 1 член на научното жури установи или се получи писмен сигнал за плагиатство, който не е анонимен и е мотивиран, научното жури задължително се произнася с решение относно наличието или липсата на плагиатство в дисертационния труд по ред, установен в ЗРАСРБ. В тези случаи, преди да

се произнесе, научното жури дава възможност на кандидата да представи своето становище.

(15) При постъпил сигнал за плагиатство в започнала процедура за оценяване тя не може да бъде прекратена поради оттегляне на документите на кандидата. Ако решението на НЖ по ал. 14 е положително (констатирано е плагиатство), кандидатът не се допуска до защита на дисертационния труд.

(16) Рецензиите и становищата, резюметата на рецензираните публикации и авторефератите се публикуват на публичен достъп на интернет страницата на ИК. Публичният достъп на материалите се запазва най-малко 5 години след приключване на процедурата.

Чл. 3. (1) Директорът на ИК уведомява Председателя на БАН за присъдените научни степени с писмо, придружено от дисертация и автореферат в pdf формат на електронен носител (CD или DVD), заедно с попълнени информационни карти (според изискванията на Националния център за информация и документация), за издаване на диплома. По утвърдена процедура в ЦУ на БАН се изработва диплома по образец и след подписването ѝ от Председателя на НЖ и Директора на ИК, дипломата се изпраща обратно до Председателя на БАН за по-нататъшно оформяне.

(2) Директорът на ИК уведомява с писмо Председателя на БАН за лицата, избрани да заемат академичната длъжност “главен асистент”, “доцент” и “професор”, за издаване на удостоверение за заеманата академична длъжност.

(3) В срок до 14 дни от издаването на дипломата, съответно от датата на избора за академична длъжност, ИК изпраща в Националния център за информация и документация:

- по един екземпляр от защитените дисертационни трудове и авторефератите към тях на хартиен и на електронен носител (CD или DVD) в pdf или doc формат;
- копие от дипломата за лицата, придобили образователна и научна степен “доктор” или научна степен “доктор на науките”;
- копие от заповед за утвърждаване на избора от проведения конкурс за лицата, избрани да заемат академична длъжност;
- попълнени информационни карти за защитен дисертационен труд на български и английски език и за заета академична длъжност на български език на хартиен и на електронен носител в doc формат.

Чл.4. С цел гарантиране на високо научно равнище на академичния състав в ИК се приемат минимални изисквания към кандидатите за заемане на всяка научна степен и академична длъжност, съгласно **Приложение № 1** – неразделна част от този правилник

Глава втора

ПРИДОБИВАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНАТА И НАУЧНА СТЕПЕН “ДОКТОР” И НАУЧНАТА СТЕПЕН “ДОКТОР НА НАУКИТЕ”

Раздел I

ПРИЕМАНЕ И ОБУЧЕНИЕ НА ДОКТОРАНТИ

Чл. 5. (1) Обучението за придобиване на образователната и научна степен “доктор” в ИК се осъществява в следните форми: редовна докторантура, задочна докторантура, докторантура на самостоятелна подготовка.

(2) Обучението в докторантура в ИК се извършва по акредитираните от Националната агенция за оценяване и акредитация (НАОА) докторски програми по научни специалности към професионално направление 4.2 Химически науки:

- Химична кинетика и катализ;

- Химия на твърдото тяло.

Срокът за обучение на редовните докторанти по държавна поръчка или платено обучение е 3 години, а срокът на задочните докторанти по държавна поръчка или платено обучение е 4 години. По изключение срокът може да бъде удължаван без право на стипендия, но не повече от една година.

Чл. 6. (1) Предложения за отпускане на места за редовни или задочни докторанти се правят до Центъра за обучение (ЦО) при БАН от Директора на ИК, на основание решения на НС на ИК, мотивирани съгласно стратегическите цели и приоритети на БАН и научната политика на ИК на основание на представени от хабилитирани учени мотивирани предложения за научната специалност и налични условия за провеждането на докторантурата, съгласно изискванията на НАОА.

(2) След обявяване на конкурсите в Държавен вестник и на интернет страницата на БАН, утвърдените за ИК докторантури се обявяват и на интернет страницата на ИК. Конкурсът започва да тече от датата на обявяването му в ДВ.

(3) Приемането и обучението на докторанти, чуждестранни граждани, става при спазване на изискванията на българското законодателство и този Правилник.

(4) Срокът за подаване на документи за участие в конкурса е два месеца от момента на обявяването му в ДВ.

Чл. 7. (1) За докторанти могат да кандидатстват лица, притежаващи образователно-квалификационната степен “магистър” или с приравнена към тази степен диплома.

(2) Кандидатите подават заявление до Директора на ИК и прилагат следните документи:

1. Автобиография;
2. Диплома за придобита образователно-квалификационна степен “магистър” с приложението или нотариално заверено копие от нея;
3. Удостоверение за признато висше образование, ако дипломата е издадена от чуждестранно висше училище;
4. Медицинско свидетелство; 5. Свидетелство за съдимост;
6. Кандидатите могат да прилагат и други документи, удостоверяващи техните интереси и постижения в съответната научна област;

Чл. 8. (1) Директорът на ИК назначава комисия за проверка редовността на документите на участниците в конкурса, съставена от Научния секретар на ИК, ръководителя на лабораторията, в която ще се обучава докторанта и преподавател в докторската програма. Комисията разглежда документите на кандидатите за съответствие с изискванията за допустимост на ЗРАСРБ и на този правилник, като взема решение за допускане в 20-дневен срок след изтичането на срока за подаване на документи.

(2) Директорът на ИК уведомява писмено кандидатите за резултатите от допускането им до участие в конкурса, като за недопуснатите кандидати се посочват и мотивите за недопускането им.

(3) Допуснатите кандидати се уведомяват за датата на изпитите, като уведомлението съдържа и списък на въпросите за изпита по специалността. Уведомлението по ал. 3 се изпраща най-късно един месец преди датата на първия изпит.

(4) Недопуснатите до участие в конкурса кандидати могат в 7-дневен срок от датата на уведомяването да направят възражение до Директора на ИК.

(5) Директорът възлага на нова комисия от трима души - хабилитирани лица, да се произнесе по възражението. Въз основа на доклада на комисията Директорът взема окончателно решение в 10-дневен срок от получаване на възражението.

Чл. 9. (1) Конкурсът за докторанти се състои от писмен и устен изпит по специалността по конспект, приет от Научния съвет на ИК и утвърден от Директора, и по чужд език, избран от кандидата.

(2) Конкурсът се провежда, в рамките на една седмица, до четири месеца след датата на обявяването му и не по-рано от 1 месец от уведомлението за допускане до участие.

(3) Изпитът по специалността се провежда от комисия в състав от трима хабили-тирани учени, която се предлага от Научния съвет на ИК и се назначава от Директора. Из-питът по чужд език се провежда от комисия, която се определя от ЦО.

(4) Писменият изпит включва два въпроса от конспекта, еднакви за всички канди-дати. Въпросите се изтеглят от един от кандидатите. Писменият изпит започва в 9.00 ч. и завършва в 13.00 ч. Въпросите се развиват върху подпечатани с печата на Института листа, предоставени на кандидатите от комисията. Продължителността на устния изпит е не повече от един час за всеки кандидат, като на кандидатите се задават още два въпроса от конспекта и те отговарят на тях в диалогов режим с комисията. Оценките и класирането на кандидатите се оповестяват в деня на изпита.

(5) Кандидатите за докторанти се допускат до устен изпит по специалността при успех от писмения изпит, не по-нисък от “много добър” (4.50).

(6) Успешно издържали изпита по специалността са кандидатите, които са полу-чили средна оценка от писмения и устния изпит по специалността не по-ниска от “много добър” (4.50) и оценка “добър” (4.00) на изпита по чужд език. Научният съвет на ИК взе-ма решение за зачисляване на успешно издържалите конкурса кандидати. НС утвържда-ва работното наименование на темата на бъдещата дисертация на зачисления докторан и в решението се посочва и научния ръководител на докторанта. За научен ръководител се избира хабилиотирано лице.

Чл. 10. (1) Приемът в самостоятелна форма на обучение на докторанти, разработили в основната част дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен “доктор”, се извършва без изпит през цялата академична година.

(2) Кандидатът подава в ИК заявление и проект на дисертационния труд, разра-ботен в основната му част, както и библиография.

(3)) Представената част от дисертационния труд се обсъжда от Колоквиума на ИК. При положителна оценка, Колоквиума предлага на НС на ИК зачисляване в докторан-тура на самостоятелна подготовка

(4)) НС утвърждава работното наименование на темата на бъдещата дисертация на зачисления докторант и избира научен ръководител, който трябва да е хабилиотирано лице. При необходимост може да се определи и втори научен ръководител или научен консултант. На основа на това предложение Директорът издава съответна заповед.

(5) Зачислените докторанти на самостоятелна подготовка имат законов срок от три години, за да доразработят и предадат за защита дисертационния си труд. В слу-чай, че дисертационният труд не е представен за защита в този срок, ИК няма финан-сови ангажименти към процедурата по защитата на дисертационния труд. Заплащането на защита (изцяло или частично) на самостоятелните докторанти - служители на БАН, става само при финансова възможност на ИК и решение на ръководството на Института. Защи-тата на самостоятелни докторанти, които не са служители на БАН, се заплаща от тях.

Чл. 11. (1). След приключване на конкурсите и записване на докторантите Директо-рът на ИК уведомява ЦО за резултатите от конкурсите, за да бъде повторена процедурата за прием на докторанти на незаетите места.

(2) Директорът на ИК и определеният научен ръководител от една страна и редов-ният докторант от друга страна подписват Договор (**Приложение № 2**). При отказ на док-торанта да подпише договора и при наличие на успешно преминал изпитите втори канди-дат за същото място, Директорът на ИК прави ново предложение пред НС на ИК за зачис-ляване на втория кандидат.

(3) Директорът на ИК издава заповед за зачисляване на докторантите. В заповедта се посочват: формата на докторантурата; лабораторията, в която се организира обучение-

то; срокът на обучение; темата на дисертационния труд; научната област или научните области; научният ръководител (за докторантите на самостоятелна подготовка - научен консултант).

Чл. 12. (1) Обучението на докторантите се организира и реализира чрез ИК и Докторантското училище към ЦО при БАН и включва следните дейности:

1. научно-изследователска дейност;
2. посещение и участие в работата на курсове (семинари и лекции от докторско ниво);

3. участие в научни форуми (национални и/или международни);
4. изпити за докторски минимум;
5. защита на докторска дисертация.

(2) Образователната програма обхваща следните типове обучение:

1. индивидуално специализирано обучение в ИК;
2. общо специализирано обучение по научни направления в ИК и в Докторантското училище;
3. общоакадемично обучение за придобиване на езикови и компютърни умения - в Докторантското училище.

(3) Обучението се осъществява в съответствие с кредитна система (**Приложение № 3**), която предвижда задължителен минимален брой кредити по дейности.

(4) Индивидуалното специализирано обучение на докторантите се планира в проекта за докторантура на научния ръководител (консултант) и се включва в годишните индивидуални планове на докторанта. Отчитането на това обучение става в НС на ИК при приемането на ежегодните отчети на докторанта. Обучението завършва с изпит по конспект, приет от НС на ИК и докторантът получава съответен брой кредити.

(5) Общото специализирано обучение става чрез преминаване на най-малко два курса по 30 часа, с общ базов характер за областта на темата на дисертацията на докторанта или даващи познания в интердисциплинарна област, близка до областта на темата. Курсовете завършват със зачитаща се оценка. Предложения за такива курсове се правят от хабилитирани лица или доктори на науките пред НС на ИК, като се представят съответни програми за обучение. След дискусия НС на ИК може да приеме тези програми и ги изпраща в ЦО. Одобрените програми стават достояние на всички ПНЗ в БАН чрез сайта на ЦО. Научният ръководител (консултант), заедно с докторанта, определя най-малко два такива курса, които включва в индивидуалния план на докторанта. Те трябва да донесат на докторанта съответния брой кредити. По преценка на научния ръководител (консултант) докторантът може да прослуша и допълнителни курсове от одобрените, както и някои курсове, които се четат във висшите училища.

(6) Общоакадемичното езиково обучение на докторантите се осъществява от ЦО при БАН. Обучението завършва с изпит. Посещението на курсовете по английски език не е задължително за докторанти, които владеят добре езика. Те имат право да се явят директно на изпит в ЦО. За докторантите в БАН се признава само сертификат за успешно положен изпит, издаден от ЦО при БАН. Езиковото обучение на докторантите от 120 часа е безплатно.

(7) Общоакадемичната подготовка на докторантите по компютърни умения се осигурява от ЦО при БАН. Докторантите, заедно с научните си ръководители (консултанти) избират от списък съответния курс от 30 часа. Този курс е безплатен за докторантите, а ИК внася в ЦО определена такса. Курсът завършва с изпит със зачитаща се оценка. Докторант, който има необходимите познания, може да се яви директно на изпит в ЦО и да получи съответен сертификат. За докторантите в БАН се признава само сертификат, издаден от ЦО.

Чл. 13. (1) Обучението на докторантите се осъществява по индивидуален учебен план.

(2) Учебният план се изготвя от докторантите и научните им ръководители и се обсъжда и утвърждава от Научния съвет.

(3) Индивидуалният учебен план определя насочеността на докторантурата и се състои от общ учебен план за целия период на обучение и работен план по години. Индивидуалният учебен план съдържа:

1. темата на дисертационния труд;
2. разпределението на всички дейности по години;
3. изпитите и сроковете за полагането им;
4. посещението на определен цикъл лекции и упражнения, участието в курсове, семинари, конференции и други публични научни изяви;
5. етапите и сроковете за подготовка на дисертационния труд.

(4) Промяна на темата на дисертационния труд и на научния ръководител се допуска по изключение, но не по-късно от 3 месеца преди датата на защитата. Промяната се извършва със заповед на директора на ИК въз основа на решение на Научния съвет по предложение на Колоквиума.

Чл. 14. Докторантите полагат изпитите по индивидуалния учебен план пред назначени от Директора комисии в състав от най-малко 3 хабилитирани лица и с участието на научния ръководител на докторанта.

Чл. 15. (1) Докторантите се атестират от научния съвет в края на всяка академична година.

(2) Докторантите представят пред Колоквиума отчет за извършваните дейности, който съдържа научна част (докладване на получените резултати) и отчет за изпълнението на индивидуалния план.

(3) Научният ръководител дава писмено мнение за работата на докторанта пред Колоквиума.

(4) Научният ръководител предлага съвместно с докторанта конкретизация на индивидуалния учебен план през следващата година.

(5) Колоквиумът на ИК приема:

1. Становище за изпълнението на индивидуалния учебен план и оценка на дейността на докторанта;
2. Предложение за атестация на докторантите;
3. Предложение за конкретизация на индивидуалния учебен план за следващата година;

4. Препоръки за по-нататъшното развитие на докторантурата, като при необходимост препоръчва конкретизация на темата или смяна на научния ръководител.

(6) Предложението по ал. 5, т. 2 и 3 се утвърждава от НС на ИК.

Чл. 16. (1) Освен отчитането по реда на чл. 14, редовните докторанти отчитат своята работа и в края на всяко тримесечие, като представят доклад за изпълнението на индивидуалния им учебен план, към който се прилагат:

1. Отчет за работата, извършена по дисертационния труд или докторския минимум, заверен от научния ръководител и потвърден с доказателствен материал;
2. Отчет за преподавателската работа, ако има такава, заверен от научния ръководител и потвърден с доказателствен материал.

(2) Въз основа на отчетите по ал. 1 ръководителят на лабораторията информира с доклад директора на ИК за изпълнението на задължителните изисквания по чл. 14, ал. 2 от редовните докторанти.

Чл. 17. Докторантите имат право да прекъсват обучението си по уважителни причини в срок до една година, а по майчинство - до две години. Прекъсването на докторан-

турата се извършва след подаване на мотивирана молба от докторанта до Директора на ИК с приложен документ за причините. Молбата се разглежда от НС на ИК и след положително решение на НС се издава заповед на Директора за периода на прекъсване. За срока на прекъсването редовните докторанти запазват своите права, но не получават стипендия.

Чл. 18. (1) Средствата за финансовото и материалното осигуряване на разработваните дисертационни трудове се утвърждават ежегодно от директора на ИК, по видове разходи.

(2) Финансирането на експерименталната работа за всеки дисертационен труд се извършва по отделни годишни план-сметки, утвърдени от директора на ИК.

Чл. 19. При системно неизпълнение на образователната и научна програма, в т.ч. на годишните индивидуални планове и ненабиране на минималния брой кредити, НС на ИК може да прекрати докторантурата. Директорът на ИК издава заповед за прекратяване на докторантурата. Докторант може да бъде отстранен, ако през време на докторантурата му влезе в сила присъда за лишаване от свобода за умишлено престъпление от общ характер.

Чл. 20. (1) Преди изтичане на срока за подготовка докторантът представя доклад за постигнатите от него резултати пред Колоквиума на ИК. Колоквиумът чрез гласуване на присъстващите хабилиитирани и нехабилиитирани учени прави едно от следните предложения за решение от НС:

а) Докторантът да бъде отчислен с право на защита, ако е изпълнил образователната си програма, включена в индивидуалния учебен план, в съответствие с изискванията на ЦО на БАН и е провел съществена част от включените в индивидуалния план научни изследвания. Правото на защита може да бъде упражнено не по-късно от 5 години от решението на Научния съвет. В случай, че дисертацията е представена в завършен вид в рамките на срока на докторантурата, успешното разкриване на процедура за насочване към защита се приема за отчисляване с право на защита.

б) срокът на подготовка на докторанта да бъде удължен еднократно до 1 година без право на стипендия;

в) докторантът да бъде отчислен без право на защита, ако не е изпълнил изискванията на ЦО при БАН по отношение на образователната му програма, заложената в индивидуалния учебен план и (или) докладваните научни резултати са неудовлетворителни.

(2) Докторант, който не представи в срока по ал. 1, доклад за постигнатите от него резултати пред Колоквиума, се отчислява без право на защита със заповед на Директора като възстановява сумата на получените стипендии и други средства, свързани с обучението му, съответно на института или БАН.

(3) Отчисленият с право на защита докторант трябва да предаде дисертацията си най-късно до две години от датата на решението на НС. След този срок ИК няма финансови ангажименти по процедурата за защита на дисертационния труд.

(4) Положените изпити от индивидуалния план за подготовка имат валидност до 5 години от изтичане на редовния срок на докторантурата.

Раздел II

УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНА И НАУЧНА СТЕПЕН "ДОКТОР"

Чл. 21. Образователната и научна степен "доктор" се присъжда на лица, които притежават образователно-квалификационната степен "магистър", след обучение в докторантура (редовна, задочна и самостоятелна) и успешна защита на дисертационен труд при условията и по реда на ЗРАСРБ, Правилника за неговото приложение и настоящия правилник.

Чл. 22. За да се яви на защита на дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен "доктор", докторантът трябва да е изпълнил следните изисквания:

1. Да е отчислен с право на защита;
2. Да е подготвил дисертационен труд, който отразява резултатите от неговите изследвания:

3. Да отговаря на минималните изисквания, посочени в **чл. 4** от този Правилник

Чл. 23. (1) Докторантът придобива право на защита на дисертационния труд след изпълнение на дейностите по обучението и успешно полагане на изпитите, определени в индивидуалния учебен план и кредитната система на ЦО при БАН.

(2) Право на защита се придобива с решение на Научния съвет по предложение на Колоквиума на ИК.

(3) Докторантите, придобили право на защита, се отчисляват със заповед на директора на ИК.

Чл. 24. Дисертационният труд трябва да съдържа научни и научно-приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката. Дисертационният труд трябва да показва, че кандидатът притежава задълбочени теоретични знания по съответната специалност и способности за самостоятелни научни изследвания.

Чл. 25. (1) Докторантът представя дисертацията си на научния ръководител, който преценява готовността за защита. При положителна оценка на готовността на докторанта за защита на дисертационния труд, научният ръководител предлага и Директорът на ИК издава заповед за провеждане на предварителна защита.

(2) Предварителната защита се провежда пред Колоквиума на ИК. Колоквиумът има за задача да прецени дали дисертационният труд за присъждане на образователна и научна степен "доктор" отговаря на минималните изисквания на ИК, посочени в **чл. 4**. В заседанието на Колоквиума задължително трябва да има и поне 5 хабилиитирани лица, специалисти в областта на дисертацията и/или в свързана с нея област, от които поне 3 са професори или доктори на науките. При липса на необходимия брой хабилиитирани лица в НС, Колоквиумът се разширява със заповед на Директора с външни хабилиитирани лица, специалисти в областта на процедурата, предложени от НС.

(3) Заседанието на Колоквиума завършва с приемане на решение относно качествата на предложения труд и при положително становище се предлага състав на НЖ. Научният ръководител и докторантът задължително участват в обсъждането на състава на научното жури и могат да дават свои предложения за членове. При отрицателно становище на семинара НС предлага доработване или преработване на дисертационния труд в рамките на 6 месеца.

(4) Протоколът от заседанието на Колоквиума се предава в НС на ИК в седемдневен срок.

Чл. 26. (1) След положително решение на Колоквиума за готовността за защита, кандидатът подава следните документи за защита:

1. Автобиография по европейски образец
2. Дисертация;
3. Автореферат;
4. Копие на трудовете;
5. Списък на публикациите;
6. Справка за взети изпити и получени кредити;
7. Мнение на хабилиитирани лица (ако има такива);
8. Справка на точките по приложение 1, към чл. 4
9. Други материали по преценка на кандидата.

(2) Документите по предходната алинея се подават в един екземпляр на хартиен носител и пет екземпляра на електронен носител. Броя дисертации и автореферати се определя във всеки конкретен случай.

(3) Въз основа на предложението на Колоквиума, НС на ИК в срок не по-късно от един месец след постъпване на предложението определя НЖ и прави предложение до Директора на ИК за утвърждаване на състава му, както и за дата на защитата.

(4) В 7-дневен срок от предложението на НС Директорът на ИК утвърждава НЖ със заповед, с която се определя и датата на защитата.

Чл. 27. (1) НЖ за защита на дисертация за получаване на образователната и научна степен „доктор” се формират по изискванията съответно на чл. 2, ал. 2 и ал.3. Научният ръководител (консултант) на докторанта не може да бъде член на журито.

(2) За председател на НЖ се определя вътрешен член - лице, заемащо академична длъжност в ИК.

(3) В състава на НЖ по ал. 1 се предвиждат винаги 2 резервни члена: 1 вътрешен и 1 външен, които също трябва да отговарят на съответните минимални национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ.

(4) Заседанията на НЖ са редовни, ако на тях присъстват всички назначени членове. Заседанието е редовно и при отсъствието на 1 вътрешен и на 1 външен член, които се заменят от резервни членове по ал. 3. Решенията на НЖ се вземат с явно гласуване и с обикновено мнозинство.

(5) Първото заседание на НЖ се свиква по инициатива на Директора на ИК. На него членовете на НЖ избират от своя състав двама рецензенти.

Чл. 28. (1) Членовете на журито изготвят две рецензии и три становища. Една от рецензиите задължително се изготвя от външен за ИК член на журито. Рецензиите и становищата завършват с положителна или отрицателна оценка и се предават в ИК до 3 месеца от утвърждаването на научното жури.

(2) Рецензиите, становищата и авторефератът на дисертацията се публикуват на интернет-страницата на ИК.

Чл. 29. (1) Научното жури провежда открито заседание за защитата на дисертационния труд в едномесечен срок след публикуването на автореферата, рецензиите и становищата.

(2) Датата и часът на откритото заседание на НЖ за защитата на дисертационния труд се обявяват на интернет-страниците на БАН и на ИК две седмици преди заседанието.

(3) В срока по предходната алинея дисертационният труд на кандидата се предоставя на желаещите да се запознаят с него на място в канцеларията на ИК.

(4) На откритото заседание по ал. 1:

1. Председателят на НЖ представя докторанта;
2. Докторантът прави кратко изложение на основните резултати от дисертационния труд;
3. Председателят на НЖ представя рецензиите и становищата на НЖ;
4. Членовете на журито и всеки от присъстващите на публичната защита могат да задават въпроси и да правят изказвания;
5. Всеки член на НЖ публично обявява своята оценка - положителна или отрицателна;
6. Председателят на научното жури обявява резултата от защитата.

(5) За успешно защитен се счита дисертационният труд, получил на защитата три или повече положителни оценки.

(6) При успешна защита решението на НЖ е окончателно и влиза в сила от момента на вземането му.

(7) Неуспешно защитената дисертация се връща за преработване, ако кандидатът желае това. До една година след датата на връщането се обявява нова процедура за защита. Втората процедура за защита е окончателна.

Раздел III

УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА НАУЧНАТА СТЕПЕН "ДОКТОР НА НАУКИТЕ"

Чл. 30. Научната степен "доктор на науките" се присъжда на лица, които притежават образователната и научна степен "доктор", след успешна защита на дисертационен труд и които отговарят на минималните изисквания посочени в **чл. 4**.

Чл. 31. При равни други условия лицата, придобили научна степен „доктор на науките”, ползват предимство при заемане на академичните длъжности.

Чл. 32. (1) Дисертационният труд за придобиване на научна степен "доктор на науките" трябва да съдържа теоретични обобщения и решения на големи научни или научноприложни проблеми, които съответстват на съвременните постижения и представляват значителен и оригинален принос в науката.

(2) Дисертационният труд се подготвя самостоятелно и не може да повтаря буквално темата и значителна част от съдържанието на представения за придобиване на образователна и научна степен "доктор".

Чл. 33. (1) Процедурата за предварително обсъждане се провежда пред Колоквиума.

(2) При провеждане на процедурата за предварително обсъждане кандидатът представя дисертацията си и автореферат за обсъждане.

(3) Колоквиумът има за задача да прецени дали дисертационният труд за присъждане на научната степен “доктор на науките” отговаря на минималните изисквания, съгласно **чл. 4** и взема решение за готовността за защита на дисертацията пред НЖ. В заседанието на Колоквиума задължително трябва да има и поне 7 хабилиитирани лица, специалисти в областта на дисертацията и/или в свързана с нея област, от които поне 4 са професори или доктори на науките. При липса на необходимия брой хабилиитирани лица в НС, Колоквиумът се разширява със заповед на Директора с външни хабилиитирани лица, специалисти в областта на процедурата, предложени от НС.

(4) При положително решение за готовността за защита, Колоквиумът обсъжда и прави предложение за състава на НЖ. При отрицателно становище на Колоквиумът, НС предлага доработване на дисертационния труд в рамките на 6 месеца.

(5) Протоколът от заседанието на Колоквиума се изпраща в НС на ИК.

(6) След положително решение на Колоквиума, кандидатът подава следните документи за защита на дисертацията:

1. Автобиография по европейски образец;
2. Копие от диплома за придобита ОНС „доктор“;
3. Дисертация;
4. Автореферат;
5. Копие на трудовете, включени в дисертацията;
6. Списък на публикациите – общ и включени в дисертацията;
7. Мнение на хабилиитирани лица (ако има такива);
8. Справка на точките по приложение 1
9. Други материали по преценка на кандидата.

(6) Документите по предходната алинея се подават в един екземпляр на хартиен носител и седем екземпляра на електронен носител. Броя дисертации и автореферати се определят във всеки конкретен случай.

(7) Въз основа на предложението на Колоквиума, НС на ИК в срок не по-късно от един месец след постъпване на предложението определя НЖ и прави предложение до Директора на ИК за утвърждаване на състава му, както и за дата на защитата.

(8) В 7-дневен срок от предложението на НС Директорът на ИК утвърждава НЖ със заповед, с която се определя и датата на защитата.

Чл. 34. (1) Защитата на дисертационния труд се провежда публично пред НЖ в състав от седем хабилюирани лица. Най-малко трима от членовете са професори. Най-малко четирима от членовете са външни за ИК. Членовете на научното жури трябва да отговарят на съответните минимални национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ. Определението „външни членове на НЖ” в ИК се отнася до учени, които в продължение на последните 5 години не са имали трудови правоотношения с ИК към датата на утвърждаване на НЖ.

(2) За председател на НЖ се определя вътрешен член - лице, заемащо академична длъжност в ИК.

(3) В състава на НЖ се предвиждат винаги 2 резервни члена: 1 вътрешен и 1 външен, които също трябва да отговарят на съответните минимални национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ.

(4) Заседанията на НЖ са редовни, ако на тях присъстват всички назначени членове. Заседанието е редовно и при отсъствието на 1 вътрешен и на 1 външен член, които се заменят от резервни членове по ал. 3. Решенията на НЖ се вземат с явно гласуване и с обикновено мнозинство.

(5) Първото заседание на НЖ се свиква по инициатива на Директора на ИК. На него членовете на НЖ избират от своя състав трима рецензенти, двама от които са професори. Поне един от рецензентите е външно за ИК лице.

Чл. 35. (1) Рецензентите изготвят рецензии. Останалите членове на НЖ изготвят становища.

(2) Рецензиите и становищата завършват с положителна или отрицателна оценка и се предават в първичното звено до 3 месеца след избора на научното жури.

(3) Рецензиите, становищата и авторефератът на дисертацията се публикуват на интернет-страницата на ИК.

Чл. 36. (1) Научното жури провежда открито заседание за защитата на дисертационния труд в едномесечен срок след публикуването на автореферата, рецензиите и становищата.

(2) Датата и часът на откритото заседание на НЖ за защитата на дисертационния труд се обявяват на интернет-страниците на БАН и на ИК две седмици преди заседанието.

(3) В срока по предходната алинея дисертационният труд на кандидата се предоставя на желаещите да се запознаят с него на място в библиотеката на ИК.

(4) На откритото заседание по ал. 1:

1. Председателят на НЖ представя кандидата;
2. Кандидатът прави кратко изложение на основните резултати от дисертационния труд;
3. Председателят на НЖ представя рецензиите и становищата на НЖ;
4. Членовете на журито и всеки от присъстващите на публичната защита могат да задават въпроси и да правят изказвания;
5. Всеки член на НЖ публично обявява своята оценка - положителна или отрицателна;
6. Председателят на научното жури обявява резултата от защитата.

(5) За успешно защитен се счита дисертационният труд, получил най-малко четири положителни оценки.

(6) При успешна защита решението на НЖ е окончателно и влиза в сила от момента на вземането му.

(7) Неуспешно защитена дисертация се връща за преработване, ако кандидатът желае това. До една година след датата на връщането се обявява нова процедура за защита. Резултатът от втората процедура за защита е окончателен.

Глава трета

ПРИЗНАВАНЕ НА ПРИДОБИТА В ЧУЖБИНА НАУЧНА СТЕПЕН

Чл. 37. (1) Удостоверение за признаване на придобита в чужбина научна степен се издава въз основа на заявление по образец до директора на Центъра за обучение при БАН, към което се прилагат:

А) За страни от Европейския съюз или страни, с които има изрично сключено за това междудържавно споразумение:

Дипломата за научна степен легализирана, преведена и заверена в съответствие с разпоредбите на международните договори на Република България с държавата, в която са издадени.

Б) Други страни:

1. Диплома за завършено висше образование;
2. Дипломата за научна степен;
3. Дисертацията в 1 екземпляр и копие на електронен носител;
4. Автореферат на български език в 3 екземпляра;
5. Списък и публикации на автора, на които се основава дисертацията;
6. Документ за внесена такса.

(2) Издадените в чужбина документи по ал. 1 точка Б, подт. 1 и 2 трябва да бъдат легализирани, преведени и заверени в съответствие с разпоредбите на международните договори на Република България с държавата, в която са издадени.

(3) За случаите по алинея 1 точка Б ИК има право да изисква и допълнителна информация и документи от кандидата, като определя срок за предоставянето им.

(4) Директорът на ЦО проверява редовността на подадените документи и при установяване на нередности дава срок за отстраняването им.

(5) Подадените заявления заедно с приложенията към тях се изпращат на ИК, ако това е определено след съгласуване със съответния научен секретар на БАН.

(6) В Центъра за обучение се създава регистър на подадените заявления, в който се отбелязва и постоянното научно звено, в което се изпращат документите.

(7) Директорът на ИК може да назначи веднага лицето на длъжност "асистент" и да открие процедура за издаване на удостоверение за признаване на научната степен.

(8) За случаите по алинея 1 точка Б директорът на ИК назначава определена от НС на ИК комисия от 3 души, които разглеждат подадените документи и в двумесечен срок чрез избрания от тях докладчик представят резултатите пред НС, който взема решение за издаване на удостоверение.

(9) Издаването на удостоверението става по утвърдената от УС на БАН процедура за издаване на дипломи и цялостната документация се съхранява в Научния архив на БАН.

(10) За извършване на цялостната процедура по издаване на удостоверение за признаване на придобитата в чужбина научна степен по алинея 1 точка А/Б заявителят внася такса от една/две минимални работни заплати в ЦО при БАН.

(11) Срокът за приключване на процедурата за признаване на придобита в чужбина научна степен е не повече от три месеца.

Глава четвърта

ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНИ ДЛЪЖНОСТИ

Раздел I

УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНАТА ДЛЪЖНОСТ "АСИСТЕНТ"

Чл. 38. (1) Академичната длъжност „асистент“ в ИК-БАН се заема въз основа на срочен трудов договор след провеждане на конкурсна процедура и решение на НС.

(2) Решението на НС на научното звено за откриване на процедура за заемане на длъжността „асистент“ се взема по мотивирано предложение на директора на СНЗ или по предложение на първично звено и се публикува на интернет-страницата на съответното научно звено в 7-дневен срок от приемането му. Срокът за подаване на документи е един месец от датата на публикуването.

(3) Кандидатите подават заявление, към което прилагат мотивационно писмо, автобиография, диплома за висше образование за образователно-квалификационна степен „магистър“, диплома за образователна и научна степен „доктор“, ако кандидатът има такава, медицинско свидетелство, свидетелство за съдимост, удостоверение за стаж по специалността, ако има такъв и други (по преценка на кандидата, напр. списък на публикации, изобретения и други научно-приложни резултати, препоръки, награди, сертификати и др.).

(4) Директорът на СНЗ, преди изтичане на срока по ал. 2 определя по предложение на НС тричленна комисия от хабилитирани лица в съответната научна област. В 3-дневен срок от изтичане на срока за подаване на документи, Комисията проверява документите на кандидатите за съответствие с изискванията в обявлението, за което съставя протокол. При отказ за допускане на кандидати до участие в процедурата, недопуснатите кандидати се уведомяват писмено в тридневен срок от изготвяне на протокола на комисията, като се посочват мотивите за отказа. В 3-дневен срок от съобщението недопуснатите кандидати могат да направят писмено възражение пред директора, който се произнася в 3-дневен срок от получаването му с окончателно решение.

(5) Допуснатите кандидати се уведомяват писмено за датата, часа и мястото на провеждане на събеседване.

(6) Комисията провежда събеседване с кандидатите в срок до една седмица след изтичане на срока за подаване на възражения и/или след произнасянето на директора по подадените такива.

(7) Комисията класира кандидатите и обявява резултатите в тяхно присъствие. В тридневен срок протоколът за проведеното събеседване се внася в Научния съвет.

(8) НС утвърждава класирането на първото си заседание, но не по-късно от две седмици след получаване на протокола за проведеното събеседване.

(9) С решението на Научния съвет се определя срока на трудовия договор, който не може да бъде по-дълъг от 4 години.

(10) Извън условията по ал. 1 – 9, на академичната длъжност „асистент“ може да бъде назначен докторант, отчислен от съответното СНЗ с право на защита, но незавършил процедурата по защита на дисертационния си труд. Назначаването се извършва от директора на СНЗ след решение на Научния съвет, прието по предложение на ръководителя на първичното звено на трудов договор за срок не по-дълъг от 2 години.

(11) След изтичане на срока по ал. 9 и ал. 10 нов трудов договор със същото лице за заемане на академичната длъжност „асистент“ не може да се сключва.

Раздел II

УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНАТА ДЛЪЖНОСТ „ГЛАВЕН АСИСТЕНТ“

Чл. 39. (1) Академичната длъжност "главен асистент" се заема на основата на конкурс и избор от лице, което отговаря на минималните изисквания на ИК, определени в чл. 4 и с придобита образователна и научна степен "доктор" в подходяща научна област.

Чл. 40. (1) Конкурсът за заемане на академичната длъжност "главен асистент" се обявява с решение на НС на ИК по мотивирано предложение на Директора или по пред-

ложение на ръководител на лаборатория. В мотивите трябва да се аргументира необходимостта от такава длъжност за развитие на тематиката на лабораторията.

(2) Конкурсът се обявява в ДВ и на интернет-страницата на ИК със срок за подаване на документите два месеца.

Чл. 41. (1) Кандидатите за участие в конкурса подават заявление за допускане, придружена от:

1. Автобиография по европейски образец;
2. Диплом за образователна и научна степен „доктор“;
3. Медицинско свидетелство;
4. Свидетелство за съдимост;
5. Удостоверение за стаж по специалността, ако има такъв;
6. Списък на публикации;
7. Справка за изпълнение на минималните изисквания по чл.4, справка за научни приноси и доказателства към тези справки.

(2) За кандидатите, които са служители на БАН, не се изисква медицинско свидетелство и свидетелство за съдимост. Документите по ал. 1 се представят в един екземпляр на хартиен носител и пет екземпляра на електронен носител.

Чл. 42. (1) Преди изтичане на срока за подаване на документите НС на ИК предлага на Директора НЖ от пет хабилиитирани лица, което да проведе конкурса. Най-малко двама от членовете на журито са външни за ИК. За председател на НЖ се определя вътрешен член. Директорът назначава журито не по-късно от два месеца след обявата в "Държавен вестник" при спазване на изискванията на чл. 20, ал. 1 от ЗРАСРБ.

(2) Научното жури се утвърждава със заповед на директора на ИК.

(3) Заседанията на НЖ са редовни, ако на тях присъстват всички назначени членове. Заседанието е редовно и при отсъствието на 1 вътрешен и на 1 външен член, които се заменят от резервни членове по ал. 1.

(4) Първото заседание на НЖ се свиква по инициатива на Директора на ИК.

Чл. 43. (1) Кандидатите се допускат до участие в конкурса след проверка на редовност и съответствие на документите от комисия, съставена от трима хабилиитирани учени, до една седмица след изтичане срока на конкурса. Комисията се назначава със заповед на директора на ИК.

(2) Решението за допускането на кандидатите до участие в конкурса комисията оформя в протокол, който се подписва от всички членове. В срок до 14 дни след определяне на НЖ от НС по чл.42, кандидатите писмено се уведомяват за допускането им до участие в конкурса. За недопуснатите кандидати се посочват и мотивите за недопускането им. Допуснатите кандидати се уведомяват за датата, часа и мястото на провеждане на конкурса.

(3). Конкурсът се провежда по документи не по-късно от един месец от изпращането на съобщението по предходната алинея.

(4) При наличие на повече от един допуснат кандидат, научното жури предварително създава и оповестява регламент за поредността и продължителността на изслушването, както и за критериите за класиране на кандидатите. Изслушването на кандидатите е индивидуално.

(5) В началото на заключителното заседание на НЖ, кандидатите правят кратко представяне по избрана от тях тема, съответстваща на обявения конкурс, и отговарят на въпроси на членовете на журито. Заседанието на НЖ е публично. По решение на НЖ събеседването може да включва и други въпроси, които са тематично свързани с провеждания конкурс.

(6) Всеки член на НЖ оценява кандидатите поотделно. Освен по минималните изисквания, съгласно **чл. 4**, кандидатите се оценяват и по следните изисквания:

- а) Задължително поне две публикации, в списания с импакт фактор;
- б) Оценка по шестобалната система на устната презентация с дискусия по избраната тема пред НЖ

(7) За резултатите от конкурса НЖ съставя протокол.

(8) На основание протокола по ал. 7 председателят на НЖ подготвя доклад, подписан от всички членове на НЖ, който съдържа мотивирано предложение за избор и го представя не по-късно от 7 дни след конкурса в НС.

(9) При повече от един кандидат, научното жури класира кандидатите в низходящ ред и прави мотивирано предложение за избор в доклада си до НС.

(10) В срок до 14 дни от постъпването на доклада по предходната алинея НС провежда избора. При избора трябва да участват най-малко 2/3 от редуцирания списъчен състав на НС. Решенията се вземат с тайно гласуване и с мнозинство повече от половината от редуцирания списъчен състав. Списъчният състав на НС не може да се редуцира с повече от една шеста, като се редуцират само членове, които се намират в чужбина, отсъстват поради болест или им е разрешен продължителен отпуск.

(11) Всички кандидати, явили се на конкурса, се уведомяват писмено за резултатите от направения избор.

(12) Спечелилият конкурса кандидат се назначава със заповед на директора от датата на избора му от НС и е длъжен да заеме длъжността си до 1 месец след тази дата.

Раздел III

УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНАТА ДЛЪЖНОСТ „ДОЦЕНТ“

Чл. 44. Кандидатите за заемане на академичната длъжност "доцент" трябва да отговарят на следните условия:

1. Да са придобили образователна и научна степен "доктор";
2. Да имат стаж по специалността не по-малко от 5 години, от които не по-малко от две години:

а) да са заемали академична длъжност „главен асистент“, или
б) да са били преподаватели, включително хонорувани, или членове на научноизследователски екип в ИК или във висше училище или друга научна организация, или
в) да са били специалисти от практиката и да имат доказани постижения в своята област;

3. Да са представили публикуван монографичен труд или равностойни публикации в специализирани научни издания, които да не повтарят представените за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ и за придобиването на научната степен „доктор на науките“.

4. Да отговарят на минималните изисквания на ИК за заемане на академичната длъжност „доцент“, съгласно **чл. 4**.

5. Да нямат доказано по установения ред плагиатство в научните трудове.

Чл. 45. Заемането на академичната длъжност "доцент" се осъществява въз основа на конкурс и избор.

Чл. 46. (1) Конкурсът за заемане на академичната длъжност "доцент" се обявява с решение на НС на ИК по мотивирано предложение на Директора или по предложение на ръководител на лаборатория. В мотивите трябва да се аргументира необходимостта от такава длъжност за развитие на тематиката на лабораторията.

(2) Конкурсът се обявява в „Държавен вестник“ и на интернет-страницата на ИК със срок за подаване на документите два месеца.

Чл. 47. (1) Кандидатите за участие в конкурса подават заявление за допускане, придружена от:

1. Автобиография по европейски образец;
3. Диплом за образователна и научна степен „доктор“;
4. Медицинско свидетелство;
5. Свидетелство за съдимост;
6. Удостоверение за стаж по специалността, ако има такъв;

7. Списък с публикации;

8. Справка за изпълнение на критериите по чл.4, аргументирана справка за научните приноси и доказателства към тях

(2) За кандидатите, които са служители на БАН, не се изисква медицинско свидетелство и свидетелство за съдимост. Документите по ал. 1 се представят в 1 екземпляр на хартиен носител и 5 екземпляра на електронен носител.

Чл. 48. (1) Кандидатите се допускат до участие в конкурса след проверка на редовност и съответствие на документите от комисия, съставена от трима хабилитирани учени до една седмица след изтичане срока на конкурса. Комисията се назначава със заповед на директора на ИК.

(2) Решението за допускането на кандидатите до участие в конкурса комисията оформя в протокол, който се подписва от всички членове. До участие в конкурса се допускат кандидатите, които отговарят на изискванията посочени в **чл. 44**. В срок до 14 дни след изтичане срока на конкурса кандидатите писмено се уведомяват за допускането им до участие в конкурса. За недопуснатите кандидати се посочват и мотивите за недопускането им.

(3) Конкурсът се провежда в срок до 6 месеца от обявяването му в „Държавен вестник“.

Чл. 49. (1) Преди изтичане на срока за подаване на документите НС на ИК предлага на Директора НЖ от седем хабилитирани лица, което да проведе конкурса. В състава на журито се включват най-малко трима професори или доктори на науките. Най-малко трима от членовете на журито са външни за ИК. За председател на НЖ се определя вътрешен член. В състава на НЖ се предвиждат винаги 2 резервни члена: 1 вътрешен и 1 външен, които трябва да отговарят на съответните минимални национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ

(2) Научното жури се утвърждава със заповед на директора на ИК.

(3) Заседанията на НЖ са редовни, ако на тях присъстват всички назначени членове. Заседанието е редовно и при отсъствието на 1 вътрешен и на 1 външен член, които се заменят от резервни членове по ал. 1.

(4) Първото заседание на НЖ се свиква по инициатива на Директора на ИК.

(5) За изготвяне на рецензии НЖ определя от състава си двама рецензенти, поне единият от които е професор или доктор на науките. Останалите членове на НЖ изготвят становища. Рецензиите и становищата завършват с положително или отрицателно заключение за избор на кандидата.

(6) Членовете на НЖ представят рецензиите и становищата си в срок до два месеца от утвърждаването им в състава на НЖ.

(7) В началото на заключителното заседание кандидатите правят кратко представяне по избрана от тях тема, съответстваща на обявения конкурс, и отговарят на бележките, посочени в рецензиите и становищата, както и на отправените към тях въпроси от членовете на научното жури. Заседанието на НЖ е публично.

Чл. 50. В срок от 7 дни след представянето на всички рецензии и становища, те се публикуват на интернет-страницата на ИК, заедно с изготвените от участниците в процедурата резюмета на трудовете им след защита на докторска дисертация.

Чл. 51. Всеки член на НЖ оценява кандидатите поотделно. Освен по минималните изисквания, съгласно **чл. 4**, кандидатите се оценяват и по следните изисквания:

а) задължително поне петнадесет публикации, в списания импакт фактор след конкурса за главен асистент;

б) членство в авторитетна творческа и/или професионална организация в съответната научна област;

в) приложени в практиката резултати от научни изследвания; изобретения и други продукти на интелектуалната собственост;

г) оценка по шестобалната система на презентацията с дискусия пред заключителното заседание на журито

Чл. 52. (1) В срок до един месец от публикуването на рецензиите и становищата, НЖ провежда заключително заседание, за класиране на кандидатите. За резултатите от конкурса НЖ съставя протокол.

(2) Журито класира кандидатите с явно гласуване и ги предлага за избор от НС на ИК. Докладът до НС се изготвя от председателя на НЖ и се подписва от всички членове. Докладът трябва да съдържа мотивирано предложение за избор на не повече от един кандидат.

(3) Докладът се представя не по късно от 7 дни в НС.

Чл. 53. (1) В срок до 14 дни от постъпването на доклада по чл. 52, ал.3 НС провежда избора.

(2) При избора трябва да участват 2/3 от редуцирания списъчен състав на НС. Решенията се вземат с тайно гласуване и с мнозинство повече от половината от редуцирания списъчен състав. Списъчният състав на НС не може да се редуцира с повече от една шеста, като се редуцират само членове, които се намират в чужбина, отсъстват поради болест или им е разрешен продължителен отпуск.

(3) В срок до 14 дни след провеждането на избора всеки от кандидатите, явили се на

конкурса, се уведомява писмено за резултата от направения избор.

(4) Избраният на академичната длъжност "доцент" в срок от един месец след избора изнася публична академична лекция пред Колоквиума на ИК. Темата на лекцията трябва да бъде близка до тази на конкурса.

Чл. 54. Трудовото правоотношение между ИК и лицето, спечелило конкурса, възникват от деня на утвърждаване на избора от директора на ИК. В едномесечен срок от утвърждаването на избора се сключва трудовият договор.

Раздел IV

УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНАТА ДЛЪЖНОСТ „ПРОФЕСОР“

Чл. 55. (1) Кандидатите за заемане на академичната длъжност "професор" трябва да отговарят на следните условия:

1. Да са придобили образователната и научна степен „доктор“;

2. Да имат стаж по специалността не по-малко от 7 години, през което време да са заемали академичната длъжност „доцент“ в ИК или във висше училище или друга научна организация не по-малко от пет години:

а) да са били преподаватели, включително хонорувани, или членове на научноизследователски екип в ИК или във висше училище или друга научна организация, или

б) да са били специалисти от практиката и да имат доказани постижения в своята област;

в) Да отговарят на минималните изисквания на ИК за заемане на академичната длъжност „професор“, съгласно **чл. 4.**

г) да нямат доказано по законоустановения ред плагиатство в научните трудове.

Ако кандидатите не са заемали академичната длъжност „доцент“, те трябва да представят още един публикуван монографичен труд или равностойни публикации в специализирани научни издания, които да не повтарят представените за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ и научната степен „доктор на науките“.

Чл. 56. (1) Заемането на академичната длъжност "професор" се осъществява въз основа на конкурс и избор.

(2) Конкурсът се открива с решение на НС, при наличие на необходимост от висококвалифицирани кадри и ако може да се осигури съответната изследователска натовареност.

(3) научният съвет на ИК може да се произнася по процедури за заемане на академичната длъжност "професор" само ако поне една трета от състава на съвета с право на глас е от лица, заемащи академичната длъжност "професор" или притежаващи научната степен "доктор на науките".

(4) В състава на съвета по ал. 3 за целите на избора задължително се включват членовете на академичния състав на ИК, които заемат академичната длъжност "професор" или притежават научната степен "доктор на науките".

(5) При невъзможност да се изпълни условието по ал. 3 за участие в конкретната процедура за заемане на академичната длъжност "професор" могат да бъдат привлечени и външни членове, които отговарят на изискванията на ал. 3.

Чл. 57. (1) Конкурсът за заемане на академичната длъжност "професор" се обявява с решение на НС на ИК по мотивирано предложение на Директора или по предложение на

ръководител на лаборатория. В мотивите трябва да се аргументира необходимостта от такава длъжност за развитие на тематиката на лабораторията.

(2) Конкурсът се обявява в „Държавен вестник” и на интернет-страницата на ИК със срок за подаване на документите два месеца. Информацията за конкурса, в срок не по-късно от 7 дни от решението за обявяване, се изпраща и до (Н А Ц И Д) за публикуване.

Чл. 58. (1) Кандидатите за участие в конкурса подават заявление за допускане, придружена от:

1. Автобиография по европейски образец;
2. Диплом за образователна и научна степен „доктор”;
3. Медицинско свидетелство;
4. Свидетелство за съдимост;
5. Удостоверение за стаж по специалността, ако има такъв;
6. Списък с публикациите;
7. Справка за изпълнение на критериите по чл. 4, аргументирана справка за научните приноси и доказателства към тях

(2) За кандидатите, които са служители на БАН, не се изисква медицинско свидетелство и свидетелство за съдимост. Документите по ал. 1 се представят в 1 екземпляр на хартиен носител и 7 екземпляра на електронен носител.

Чл. 59. (1) Кандидатите се допускат до участие в конкурса след проверка на редовност и съответствие на документите от комисия, съставена от трима хабилитирани учени до една седмица след изтичане срока на конкурса. Комисията се назначава със заповед на директора на ИК.

(2) Решението за допускането на кандидатите до участие в конкурса комисията оформя в протокол, който се подписва от всички членове. До оценяване се допускат лицата, които отговарят на условията на минималните изискванията по чл. 4 от този Правилник. В срок до 14 дни след изтичане срока на конкурса кандидатите писмено се уведомяват за допускането им до участие в конкурса. За недопуснатите кандидати се посочват и мотивите за недопускането им.

(3) Конкурсът се провежда в срок до 6 месеца от обявяването му в „Държавен вестник”.

Чл. 60. (1) Преди изтичане на срока за подаване на документите НС на ИК предлага на Директора НЖ от седем хабилитирани лица, което да проведе конкурса. В състава на журито се включват най-малко четирима професори или доктори на науките. Най-малко трима от членовете на журито са външни за ИК. За председател на НЖ се определя вътрешен член.

(2) Научното жури се утвърждава със заповед на директора на ИК.

(3) Заседанията на НЖ са редовни, ако на тях присъстват всички назначени членове. Заседанието е редовно и при отсъствието на 1 вътрешен и на 1 външен член, които се заменят от резервни членове по ал. 1.

(4) Първото заседание на НЖ се свиква по инициатива на Директора на ИК.

(5) За изготвяне на рецензии НЖ в 14-дневен срок след изтичане на срока за подаване на документите определя от състава си трима рецензенти, поне двама от които да са професори или доктори на науките. Останалите членове на НЖ изготвят становища. Рецензиите и становищата завършват с положително или отрицателно заключение за избор на кандидата.

(6) Членовете на НЖ представят рецензиите и становищата си в срок до два месеца от утвърждаването им в състава на научното жури.

Чл. 61. В срок от 7 дни след представянето на всички рецензии и становища, те се публикуват на интернет-страницата на ИК, заедно с изготвените от участниците в процедурата резюмета на трудовете им след защита на докторска дисертация.

Чл. 62. (1) Научното жури оценява кандидатите за заемане на академичната длъжност „професор” според изпълнението на условията по чл. 55.

(2) Всеки член на НЖ оценява кандидатите поотделно. Освен по минималните изисквания, съгласно **чл. 4**, кандидатите се оценяват и по следните изисквания:

а) задължително поне двадесет публикации, в списания с импакт фактор след конкурса за доцент.

б) дейност със студенти и докторанти, включително ръководство на докторанти, назначени на академични позиции във висше училище или научна организация;

в) ръководство на научноизследователски проекти; създаване на научна група от преподаватели; членство в авторитетна творческа и/или професионална организация в съответната научна област; авторитетни отзиви; създаване на ново направление в науката; създадена научна школа; изнасяне на лекции в чуждестранни университети;

г) приложени в практиката резултати от научни изследвания; изобретения и рационализации;

Чл. 63. (1) В срок до един месец от публикуването на рецензиите и становищата, НЖ провежда заключително заседание, за класиране на кандидатите. За резултатите от конкурса НЖ съставя протокол.

(2) Журито класира кандидатите с явно гласуване и ги предлага за избор от НС на ИК. Докладът до НС се изготвя от председателя на НЖ и се подписва от всички членове. Докладът трябва да съдържа мотивирано предложение за избор на не повече от един кандидат.

(3) Докладът се представя не по късно от 7 дни в НС.

Чл. 64. (1) В срок до 14 дни от постъпването на доклада по чл. 63, ал.3 НС провежда избора.

(2) При избора трябва да участват 2/3 от редуцирания списъчен състав на НС. Решенията се вземат с тайно гласуване и с мнозинство повече от половината от редуцирания списъчен състав. Списъчният състав на НС не може да се редуцира с повече от една шеста, като се редуцират само членове, които се намират в чужбина, отсъстват поради болест или им е разрешен продължителен отпуск.

(3) За избора на професор е необходимо повече от 1/3 от списъчния състав на НС да бъдат професори или доктори на науките.

(4) В срок до 14 дни след провеждането на избора всеки от кандидатите, явили се на конкурса, се уведомява писмено за резултата от направения избор.

(5) Избраният на академичната длъжност "професор" в срок от два месеца след избора изнася публична академична лекция пред Колоквиума на ИК. Темата на лекцията трябва да бъде близка до тази на конкурса.

Чл. 65. Трудовото правоотношение между ИК и лицето, спечелило конкурса, възникват от деня на утвърждаване на избора от директора на ИК. В едномесечен срок от утвърждаването на избора се сключва трудовият договор.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Правилникът се приема на основание на Закона за развитието на академичния състав в Република България, Правилника за прилагането му и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в БАН.

Приложение № 1

Таблица 1. Минимални изисквани точки по групи показатели за различните научни степени и академични длъжности

Група от показатели	Съдържание	Доктор	Доктор на науките	Главен асистент	Доцент	Професор
А	Показател 1	50	50	50	50	50
Б	Показател 2	-	100	-	-	-
В	Показатели 3 или 4	-	-	-	100	100
Г	Сума от показателите от 5 до 10	30	100	-	220	220
Д	Показател 11	-	100	-	60	120
Е	Сума от показателите от 12 до края	-	-	-	-	150

Таблица 2. Брой точки по показатели

Група от показатели	Показател	Брой точки
А	1. Дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор“	50
Б	2. Дисертационен труд за присъждане на научна степен „доктор на науките“	100
В	3. Хабилизационен труд – монография, или 4. Хабилизационен труд – научни публикации в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (Web of Science и Scopus)	100 за монография 25 за публ. в Q1 20 за публ. в Q2 15 за публ. в Q3 12 за публ. в Q4 10 за публ. в издание със SJR без IF
Г	5. Публикувана монография, която не е представена като основен хабилизационен труд 6. Публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ или за присъждане на научна степен „доктор на науките“ 7. Научни публикации в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (Web of Science и Scopus), извън хабилизационния труд 8. Публикувана глава от книга или колективна монография 9. Изобретение, патент или полезен модел, за което е издаден защитен документ по надлежния ред 10. Публикувана заявка за патент или полезен модел	30 20 25 за публ. в Q1 20 за публ. в Q2 15 за публ. в Q3 12 за публ. в Q4 10 за публ. в издание със SJR без IF 15 25 15
Д	11. Цитирания в научни издания, монографии, колективни томове или патенти, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (Web of Science и Scopus)	2

Е	12. Придобрита научна степен „доктор на науките“	75
	13. Ръководство на успешно защитил докторант (n е броят на ръководителите на съответния докторант)	50/n
	14. Участие в национален научен или образователен проект*.	10
	15. Участие в международен научен или образователен проект**.	20
	16. Ръководство на национален научен или образователен проект*.	20
	17. Ръководство на български екип в международен научен или образователен проект**.	50
	18. Привлечени средства по проекти, ръководени от кандидата	1 точка за всеки 5000 лева
	19. Публикуван университетски учебник или учебник, който се използва в училищната мрежа.	40/n
	20. Публикувано университетско учебно пособие или учебно пособие, което се използва в училищната мрежа.	20/n
	*Проектите по ЕБР се считат за национални проекти **Проектите по ERA и двустранните проекти, финансирани от ФНИ се считат за международни	

Забележки:

1. Q1, Q2, Q3 и Q4 обозначават четирите квантили (четвъртини), в които Journal Citation Reports (JCR) на Web of Science и Scimago Journal Rank (SJR) на Scopus (<https://www.scimagojr.com/>) групира научните списания с импакт-фактор (IF) във всяка научна област. При отчитане на публикация в списание, което се появява в повече от една научна област в базата данни Web of Science и Scopus, се използва най-високият квантил за съответното списание за годината на публикуване. При отчитане на публикация в списание, което се появява за съответната година и в квантилите на JCR и в квантилите на SJR, се използва по-високият от тези квантили. Ако за дадена публикация в годината на публикуване не е наличен квантил за списанието, се използва наличният квантил за най-близката до нея година.

2. При отчитане на публикации с повече от 30 (тридесет) съавтори кандидатът трябва да има доказан съществен принос. Съществен принос в дадена научна публикация се доказва по поне един от следните начини: (1) кандидатът е първи в списъка на съавторите, (2) кандидатът е посочен в публикацията като автор за кореспонденция, (3) кандидатът представи писмо от автора за кореспонденция на статията или от публично обявения ръководител на научния колектив, подготвил публикацията, в което се удостоверява конкретният съществен принос на кандидата в тази публикация. Наличието на писма, удостоверяващи съществен принос в статии с повече от тридесет съавтори, се проверява в процедурата по проверка на допустимостта на кандидатите. Съответствието между съдържанието на писмото и съдържанието на съответната публикация се удостоверява в писмен вид в * Прилага се списък с цитирания (и съответен линк към тях), формиращи H индекса на Хирш. 30 рецензиите и становищата на членовете на научното жури.

3. Изпълнението на минималните национални изисквания е само условие за допускане до участие в процедурите по ЗРАСРБ.

4. Поради изискването на чл. 24, ал. 1, т. 3 от ЗРАСРБ за наличието на "монографичен труд или равностойни публикации" в таблицата се съдържа формула за приравняването на монографията към еквивалентен брой публикации - статии или студии. Заместващите монографията статии/студии се изключват от броя на публикациите, оценявани по други показатели.

5. Министерството на образованието и науката чрез НАЦИД поддържа Списък на съвременни български научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация, както и извършва съответните справки относно чуждестранните научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация. НАЦИД определя световноизвестните бази данни с научна информация, съотносими към съответното професионално направление.

6. Министерството на образованието и науката чрез НАЦИД създава и поддържа Национален референтен списък на съвременни български научни издания с научно рецензиране. На основата на този списък се отчитат публикации и цитати в издания с научно рецензиране, които не са реферирани и индексирани, като публикациите и цитатите са приведени към публикации и цитати в реферирани и индексирани издания чрез съответни числови стойно-

сти на съответствие.

7. По отношение на монографиите с повече от един автор следва да е налице задължително разделителен протокол между авторите, като, за да се зачита трудът за монографичен, авторът следва да има самостоятелно брой страници, отговарящи на дефиницията за монография. При авторство на по-малък брой страници участието на съответния автор се счита за студия/статия.

8. Прилага се различно третиране на статиите с един автор и с няколко съавтора в различните професионални направления

9. Системата създава възможност за сумирането на коефициентите в рамките на една група показатели (А, Б, В, Г, Д и Е), така че да се извършва вътрешна компенсация и недостигащите точки от един показател да се допълват с точки от друг.

10. Специфични изисквания при установяване на показателите за различните академични длъжности:

а) "доцент" - не могат да се повтарят доказателства (публикации и др.) по различните показатели, представени за придобиване на образователната и научна степен "доктор" и за придобиването на научната степен "доктор на науките" (чл. 24, ал. 1, т. 3 от ЗРАСРБ);

б) "професор" - не могат да се повтарят доказателства (публикации и др.) по различните показатели, представени за придобиване на образователната и научна степен "доктор" и за придобиването на научната степен "доктор на науките", и за заемане на академичната длъжност "доцент" (чл. 29, ал. 1, т. 3 от ЗРАСРБ);

в) при заемане на академична длъжност "професор", без преди това кандидатът да е заемал академичната длъжност "доцент" (чл. 29, ал. 1, т. 2 от ЗРАСРБ), към изискуемите минимални национални изисквания за академичната длъжност "професор" трябва да се прибавят и минималните национални изисквания за академичната длъжност "доцент", като образователната и научна степен "доктор" се включва само веднъж;

г) в процедурите по т. "а" и "б" могат да се ползват и точки за публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен "доктор" или за присъждане на научна степен "доктор на науките".

11. От общия брой цитирания се изваждат тези, при които цитираната и цитиращата публикация имат поне един общ автор (т.е. автоцитатите). Всяка цитирана публикация се брой само веднъж за дадена цитираща публикация независимо от това колко пъти е спомената в текста на цитиращата статия. Могат да се представят цитирания от всички трудове на кандидата, като представените за целите на една процедура не могат да бъдат използвани в друга. Рецензия за една публикация е приравнена на едно цитиране на същата публикация. Отчитат се само рецензиите за публикации на кандидата, но не и рецензии, писани от кандидата.

12. С удостоверение от съответния издател за "публикувани" се приемат и статии, студии, монографии и др., които са приети за печат в издания, които притежават ISSN или ISBN.

13. При международни проекти се отчитат само средствата, които са привлечени за

използване от българските учени, включени в проекта, и средствата, които са изразходвани на територията на България.

14. Хабилитационен труд е монографията или еквивалентните ѝ статии, представени по реда на чл. 24, ал. 1, т. 3 или чл. 29, ал. 1, т. 3 от ЗРАСРБ.

15. „Реферирани и индексирани издания“ са издания, в които статиите се публикуват след анонимно рецензиране и които са част от международното изследователско пространство, като са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация.

16. „Монография“ е публикувано научно издание, което съдържа пълно и всестранно изследване на определен предмет, проблем или личност, написано от един или от няколко автори, придържащи се към един и същ възглед. Монографията е научен труд, който не повтаря или обобщава съществуващото знание, който има научен редактор и/или научни рецензенти, притежава ISBN и ев обем не по-малък от 100 стандартни страници с 1800 знака на страница. Тя съдържа разгърнато съдържание, изчерпателна библиография, като в текста има позовавания на други научни трудове.

17. „Глава от книга“ е обособено подразделение от основния текст на научен труд, който има научен редактор и/или научни рецензенти, и в което се разглежда отделен проблем или въпрос от общата тема, дефиниран в заглавието или означен с номер, публикуван в непериодично научно издание, което притежава съответно ISSN или ISBN. Тя може да бъде от един или от няколко автори.

18. „Студия“ е публикувано научно изследване в списание, сборник или самостоятелно, в което се разглеждат определени аспекти от проблеми и въпроси, има научен редактор и/или научни рецензенти, притежава съответно ISSN или ISBN и обемът му е от 20 до 99 стандартни страници с 1800 знака на страница.

19. „Обзор“ е публикувано научно изследване в списание, сборник или самостоятелно, в което се прави критичен преглед на публикуваната литература по определен научен проблем, притежава съответно ISSN или ISBN и обемът му е от 10 до 99 стандартни страници с 1800 знака на страница.

20. „Статия“ е публикуван научен труд, отговарящ на изискванията по т. 12, който съдържа описание на оригинални научни изследвания и е в обем до 20 стандартни страници с 1800 знака на страница.

21. Патентът се приема за научна публикация, включена в международната база данни ISI Web of Knowledge.

ТИПОВ ДОГОВОР

за подготовка на докторанти в ИК-БАН, редовна докторантура по държавна поръчка

Днес, ..., между Директора на Института по катализ - БАН, ръководителя на
(дата)

докторанта . . . . . от . . . . .
(име, фамилия) аименование на звеното)

от една страна и от друга докторанта на редовна докторантура по държавна поръчка . .

. . . . .

. . . . ., зачислен от НС на ПНЗ на . . . . .,
(име и фамилия) (дата)

протокол № . . . . ., се сключи настоящият договор с цел уреждане на взаимоотноше-
нията на

страните при реализиране на докторантурата за периода . . . . .
(години)

1. Директорът на ИК се задължава да осигури условия за изпълнение на образова-
телната и научна програма на докторанта, като:

1.1. Предоставя работно място, подходящо за обучение на докторанта и спазване на
нормативните актове за безопасни и здравословни условия на труд, съгласно спецификата на
докторантурата;

1.2. Предоставя достъп до информационните и комуникационни средства на ИК;

1.3. Съдейства за осигуряване на материални условия, необходими за реализиране на
научната програма на докторанта, съгласно приетия от НС на ИК проект за докторантурата
и съответните му годишни индивидуални планове¹;

1.4. Осигури безпрепятствено участие на докторанта в образователната програма на
ЦО на БАН;

1.5. Съдейства за осигуряване правата на докторанта, предвидени в нормативни акто-
ве и разпореждания, в т.ч. и в Правилника на ЦО на БАН;

1.6. Следи за качествено научно ръководство на докторанта от страна на неговия
научен ръководител, като при възникване на необходимост своевременно внася предложе-
ние до НС на ИК за смяна на научния ръководител.

1.7. Внася в НС на ИК, след съгласуване с научния ръководител, предложение за
прекръпяване на докторантурата при системно неизпълнение по вина на докторанта на за-
дълженията му по реализиране на образователната и научна програма.

1.8. Издава заповед за спиране изплащането на стипендията на докторанта и предпри-
ема действия за възстановяване от негова страна на получената до този момент сума като
стипендия, когато НС на ИК вземе решение за прекръпяване на докторантурата по вина на
докторанта.

1.9. Планира и осигурява средства по защитата на дисертацията и за изготвяне на ав-
тореферата в съгласие с финансовите норми на БАН, когато защитата е в рамките на законо-

---

¹ В окончателния договор приет от НС могат да се конкретизират тези условия и средства, като: възможност за
работа в специализирани лаборатории; ползване на специализирано оборудване, командировки в страната, въз-
можност за изработване на опитни образци, разходване на консумативи за експерименти и др. в зависимост от
спецификата на темата на докторантурата и възможностите на ИК или по споразумение с друго научно звено
от БАН или ВУ.

вия срок на докторантурата или при отчисляване на докторанта с право на защита, ако в две-годишен срок след отчисляването докторантът представи всички материали по дисертацията за откриване на процедура за защита и след съответно положително решение на НС на ИК.

1.10. Следи за целесъобразното изразходване по предназначение на сумата, получена в ИК за покриване на разходи по докторантурата.

1.11. Разпорежда своевременно приваждане на сумата за компютърно обучение на докторанта в ЦО на БАН като част от държавната такса, внасяна от докторантите;

1.12. Разпорежда за своевременно внасяне на вноските за здравно осигуряване и за месечна помощ за гледане на дете, съгласно действащите законови разпоредби.

1.13. Следи за изпълнението на настоящия договор и взема своевременни мерки при констатирани нарушения.

2. Научният ръководител на докторанта е длъжен:

2.1. Да изготви проект за докторантурата, който да бъде внесен в НС на ИК за одобрение;

2.2. Да изготвя, заедно с докторанта, годишните индивидуални планове в съгласие с приетия проект за докторантурата и да ги представя своевременно, преди изтичане на всяка поредна година от срока на докторантурата, за одобрение от НС на ИК;

2.3. Да следи за навременното и качествено изпълнение на образователната и научна програма на докторанта, съгласно приетите годишни индивидуални планове и приетата кредитна система.

2.4. Да информира директора и при необходимост да предлага прекратяване на докторантурата от НС на ИК при констатиране на системни неизпълнения на задълженията на докторанта по негова вина;

2.5. Да представя своевременно в НС на ИК тримесечните (за редовните докторанти) и годишни отчети на докторанта за изпълнението на съответните индивидуални планове, както и информация и мнение за хода на докторантурата;

2.6. Да съдейства на Директора за изпълнение на неговите задължения по докторантурата.

2.7. Да съдейства на Директора при спазване решението на Ръководството на БАН, съгласно т. 4.8 от настоящия договор.

3. Научният ръководител има следните права:

3.1. Да прави предложения до НС на ИК за избор на тема и за реализиране на докторантура, съгласно предложен от него проект;

3.2. Да получава годишно възнаграждение за ръководство на докторант в съгласие със законовите норми при изпълнение на задълженията му по този договор и при наличие на средства в ИК;

3.3. Да му се признава като педагогическа дейност ръководството на докторанти.

3.4. Да използва положителната оценка на НС на ИК за дейността му по ръководене на докторантурата, при периодичното му атестиране и при присъждането му на научни степени, както и на отличия за научна и педагогическа дейност;

4. Докторантът е длъжен:

4.1. Да познава и спазва всички изисквания към докторантите, отразени в нормативните актове, които се отнасят до докторантурата, в т.ч. Правилника на ЦО на БАН, Правилника на ИК и клаузите на настоящия договор;

4.2. Да заплаща в срок предвидената държавна такса;

4.3. Да изпълнява в срок задълженията си по образователната и научна програма, приета от НС на ИК, в съответствие с изискванията на научния си ръководител по изпълнението на тези програми и да покрива изискванията на кредитната система.

4.4. Да изпълнява индивидуалните си планове, указанията на научния ръководител и клаузите по настоящия договор. В противен случай докторантурата му може да бъде прекратена от НС на ИК, съгласно т. 1.7 и т. 1.8;

4.5. Да спазва Правилника на ИК, в което той е зачислен;

4.6. Да спазва правилата за безопасност и здравословни условия на труд;

4.7. Да спазва нормите за научен морал и научна етика;

4.8. Да спазва следното решение на Ръководството на БАН от 22.03.2011 г. “Докторантът не се допуска до ползване на по-продължителни от един месец командировки или отсъствия, ако има финансови задължения към общежитието, в което е настанен, и други задължения към БАН, като например към библиотеки, складове за материали, инструменти и други. Дипломата на докторанта след защита може да бъде задържана, докато не изпълни споменатите финансови и материални задължения.”

4.9. При прекратяване по свое желание на докторантурата да възстанови получената до този момент сума като стипендия (в срок посочен в съответната заповед на директора) по реда на получаването ѝ, освен в случаите на прекратяване на докторантурата по здравословни причини;

4.10. Да докладва периодично най-малко един път годишно, за редовните докторанти и на тримесечие, пред научния семинар на научното звено по въпроси свързани с дисертацията му, както и на научни форуми, в съответствие с индивидуалните му планове, като посещава редовно научните семинари на ИК;

4.11. При отчисляване от НС на ИК с право на защита да представи след най-много двегодишен срок всички материали за откриване на процедура за защита, за да може да ползва финансовата помощ на ПНЗ по процедурата.

5. Докторантът има права:

5.1. Предвидени в нормативни актове, касаещи реализирането на докторантурите;

5.2. Да получава редовно и в срок държавната стипендия;

5.3. Да ползва общежитие в съответствие с правилата и възможностите на БАН до изтичане срока на докторантурата му;

5.4. Да прекрати докторантурата си по свое желание чрез молба до НС на ИК с произтичащи от това последствия, съгласно т. 4.9 на настоящия договор;

5.5. Да бъде безплатно обучаван в съответствие с Правилника на ЦО на БАН и в съгласие с образователната му програма, отразена в индивидуалните му планове;

5.6. По негово желание и при съгласие на научния ръководител, одобрено от директора на ИК, да работи по трудови правоотношения в ИК или в друга организация почасово до 3 ч. и 30 мин. дневно, когато това няма да пречи на изпълнението на образователната му и научна програма;

5.7. Да обжалва в 10-дневен срок решение на НС на ИК за прекратяване на докторантура пред АС на ЦО на БАН;

5.8. При неизпълнение на задълженията на директора и научния ръководител по настоящия договор да отправи молба до НС на ИК, като при неудовлетворително за него решение той може да отправи жалба до АС на ЦО при БАН и след това да търси правата си по законов ред;

5.9. Да получи необходимите средства по процедурата на защитата (в т.ч. и по отпечатването на автореферата) в съгласие с нормативните актове и разпореденията на БАН, ако е в законовия срок на докторантурата или не повече от две години след отчисляване от НС на ИК с право на защита, при изпълнение на условията на т. 4.11.

6. Ако в срок от две години след отчисляване на докторанта с право на защита, докторантът не представи всички необходими материали за откриване на процедура за защита Директорът на ИК няма финансови ангажименти да покрие разносните по защитата.

7. Настоящият типов договор е съобразен със ЗВО, ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ, Постановления на МС, касаещи докторантурата, Закон за насърчаване на научните изследвания, Правилника на НАОА, в частта касаеща оценяване на подготовката на докторанти, Закона и Устава на БАН, Правилника на БАН, Правилника на ЦО при БАН, Правилника на ИК и решения на ръководните органи на БАН, относно докторантурите.

8. Настоящият договор се съставя в три еднообразни екземпляра за всяка от страните и става валиден след неговото подписване.

9. Нерешените с настоящия договор въпроси и възникнали спорове се решават по реда на нормативната уредба, касаеща докторантурата и българското законодателство.

Директор на ИК:

Научен ръководител:

Докторант:

**ОЦЕНКА НА ПОДГОТОВКАТА НА ДОКТОРАНТИ В БАН
ПО КРЕДИТНА СИСТЕМА**

Осигуряването на подготовката на докторантите в БАН училище и изпълнението на образователната им и научна програма става въз основа на кредитна система. Докторантът се допуска до предзащита, ако е набрал минимум 250 кредита. Кредитите се набират от следните дейности на докторанта:

I. Изпълнение на образователната програма:

(задължителен минимум от 130 точки)

I.1. Успешно положен изпит по базов специализиран предмет: 40 точки;

I.2. За зачетен допълнителен курс за осъществяване на обща базова подготовка в съответното научно направление или в интердисциплинарно направление, свързано с темата на дисертацията: минимум 2 курса x 20 точки = 40 точки;

I.3. Успешно положен изпит по езикова подготовка: 25 точки;

I.4. Успешно положен изпит по компютърни умения: 25 точки.

II. Аprobация на изпълнението на научната програма:

(задължителен минимум от 40 точки)

Докладване пред научни форуми на научни резултати по темата на дисертацията:

II.1. Доклад пред научен семинар на ПНЗ: 8 точки;

II.2. Доклад пред научно мероприятия в страната: 24 точки;

II.3. Доклад пред научно мероприятие в чужбина или пред международно научно мероприятие у нас: 32 точки.

III. Публикации на научни резултати по темата на дисертацията:

(задължителен минимум от две публикации и 80 точки)

III.1. Публикация в българско научно списание или в тематичен сборник: 48 точки;

III.2. Публикация в чуждестранно научно списание, в чуждестранен тематичен сборник или в наше научно списание с международен статут: 60 точки;

III.3. Публикация на доклад в пълен текст в материали от българско научно мероприятие: 32 точки;

III.4. Публикация на доклад в пълен текст в материали от чуждестранно научно мероприятие или в материалите на международно научно мероприятие у нас: 40 точки.